

## **TMMOB MİMARLAR ODASI YARIŞMALAR YÖNETMELİĞİ**

### **Genel Gerekçe**

Yarışmalar, mimari kaliteyi artıran, nitelikli fiziksel çevrelerin oluşmasına katkı sağlayan, rekabet ortamı yaratan; tartışma ve katılımcılıkla akılcı, uygulanabilir ve ekonomik çözümlerin elde edilmesine aracı olan bir süreçtir. Mimarlık mesleğinin tüm uygulama alanlarında, yarışmaların yaygınlaştırılması ve mimarlık hizmetlerini elde etmenin başlıca yollarından biri haline gelmesi temel amaçtır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 23. Maddesine dayalı olarak hazırlanan "Mimarlık, Peyzaj Mimarlığı, Mühendislik, Kentsel Tasarım Projeleri, Şehir ve Bölge Planlama ve Güzel Sanat Eserleri Yarışmaları Yönetmeliğı"nin 01/01/2003 tarihinde yürürlüğe girmesiyle birlikte; kamu kurum ve kuruluşları anılan Yönetmeliğe bağılı olarak yarışma açmaktadırlar. Ancak 4734 sayılı Kanun kapsamı dışında kalan gerçek ve tüzel kişilerin açacağı yarışmalar için yol gösterici bir düzenleme bulunmamaktadır.

Öte yandan Mimarlar Odası'nın düzenlediğı Kayseri Kent Merkezi Mimarlar Odası 50. Yıl Parkı Yarışması'nın iptali için açılan davada Odanın mevcut "TMMOB Mimarlar Odası Mimarlık Mühendislik Şehircilik ve Kentsel Tasarım Proje Yarışmaları Yönetmeliğı" Resmi Gazete'de yayınlanmadığı için dayanak olarak kabul edilmemiş ve iptal kararı verilmiştir.

Gerek anılan yargı kararı gerekse 4734 sayılı Kanun kapsamı dışında kalan gerçek ve tüzel kişilerin açacağı yarışmalar için referans olacak bir yasal düzenleme bulunmaması göz önünde bulundurularak, mimarlık mesleğinin tüm uygulama alanlarında, yarışmaların yaygınlaştırılması, mesleğın gelişimi ve meslek mensuplarının rekabet gücü kazanmaları amacıyla , kolay ve uygulanabilir bir yasal çerçeve oluşturulmuştur.

**TMMOB**  
**MİMARLAR ODASI YARIŞMALAR YÖNETMELİĞİ**

**BİRİNCİ BÖLÜM**  
**Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar**

**Amaç**

**MADDE 1-** (1) Mimarlık toplumların yaşamlarında sanatsal ifadenin temel bir aracını ve geleceğin tarihi, kültürel mirasını oluşturur. Mimarlık, toplumsal boyutu ile kamusal bir hizmettir. Bu yönetmeliğin amacı; tarihi, kültürel ve yaşamsal dokumuzun temel ögesi olan mimari yaratıcılığı özendirmek, sağlıklı bir yarışma ortamı yaratmak, kullanıcılara, topluma, insanlığa hizmet edecek, mimari mirasımızın zenginleşmesine katkı sağlayacak ve evrensel düzeyde mimarlık eserleri ve kimlikli mekanlar kazandırmak ve güzel sanatları teşvik etmek amacı ile açılacak yarışmalara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

**Kapsam**

**MADDE 2-** (1) Bu Yönetmelik hükümleri, 04.01.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamı dışındaki tüm gerçek ve tüzel kişilerin açacağı yarışmalarda izlenecek yol, görev, yetki ve sorumlulukları tayin ve tespit eder. Açılacak yarışmanın asgari koşulları bu Yönetmelik koşullarına uygun olmak zorundadır.

**Dayanak**

**MADDE 3-** (1) Bu Yönetmelik; 27.01.1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu'nun 13 üncü ve 39 uncu maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

**Tanımlar**

**MADDE 4-** (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- a) İdare : Yarışmayı açan gerçek veya tüzel kişileri,
  - b) Kolokyum : Yarışmayla ilgili sonuçların tartışıldığı bilimsel toplantıyı,
  - c) Oda : TMMOB Mimarlar Odasını,
  - ç) Şube : TMMOB Mimarlar Odası şubelerini,
  - d) Temsilcilik : TMMOB Mimarlar Odası temsilciliklerini,
  - e) Yarışma : Bu Yönetmelik kurallarına göre düzenlenen organizasyonu,
  - f) Yarışmalar Komitesi : TMMOB Mimarlar Odası adına yarışmaların bu Yönetmelik kurallarına uygun olarak yürütülmesinden sorumlu kurulu,
- ifade eder.

**İKİNCİ BÖLÜM**  
**Yarışma Türleri ve Şekilleri**

**Yarışma türleri**

**MADDE 5-** (1) Yarışmalar üç türde yapılırlar:

a) Fikir yarışmaları: Sorun çözme esaslı yenilikçi arayışları, yöntemleri, yeni araştırma, planlama, tasarım yaklaşımlarını özendirmek amacıyla, bir yatırıma yönelik veya düzenlenecek bir yarışmaya temel olacak fikir, kavram ve anlayışların ortaya konulması, temel veri ve programların belirlenmesi ya da mesleki konularda kamuoyu yaratılması adına açılacak yarışmalardır. Bu kapsamda hedeflenen, mimari proje elde etmek değildir.

b) Proje yarışmaları: İnsan yaşamını kolaylaştırmak adına ve onun çeşitli eylemlerini sürdürebilmesi için gerekli mekânların, estetik ve işlevsel gereksinimlerini teknik ve yönetsel

zorunluluklarla bağdaştırarak; bilim, çevre, kültür ve sanat değerlerini geliştiren ve ekonomik çözümleri barındıran projeleri elde etmek amacıyla açılan yarışmalardır. Proje yarışmaları mimari proje yarışmaları ve ortakçıl yarışmalar olarak iki türde açılırlar:

1) Mimari proje yarışmaları: Yalnız TMMOB Mimarlar Odası üyelerinin katılabileceği proje yarışmalarıdır.

2) Ortakçıl yarışmalar: Birden fazla meslek disiplininin ve/veya sanat dalının birbirine yakın ağırlıkta işbirliğini gerektirecek türden konularda yapılacak yarışmalardır. Bu yarışmalara katılacakların ekip başının TMMOB Mimarlar Odası üyesi olması ve yarışma ekibinin diğer üyelerinin tümünün TMMOB'nin ilgili odalarına üye olmaları şarttır. Ekipte yer alacak sanatçılarda bu şart aranmaz.

c) Güzel sanat eserleri yarışmaları: Yapılarda ve kentsel mekanlarda yer alacak güzel sanat eserlerini elde edebilmek amacıyla açılan yarışmalardır. Görsel ve/veya algısal, kavramsal sanat değerleri, yapının her türlü teknik ve/veya teknolojik uygulamaları ve benzeri eserler bu yarışma kapsamına girer. Güzel sanat eserleri yarışmaları bu Yönetmelik kuralları gözetilerek yapılır. Yarışmaya katılacaklarda, mimar olmayanlar için, Oda üyeliği şartı aranmaz.

### **Yarışma biçimleri**

**MADDE 6-** (1) Yarışmalar;

a) Katılıma açıklığı bakımından:

1) Uluslararası yarışmalar: Türkiye dışından da katılıma açık olarak Uluslararası Mimarlar Birliği'nin (UIA) Uluslararası Yarışma Rehberi şartlarına göre,

2) Ulusal yarışmalar: TMMOB Mimarlar Odası'na kayıtlı mimarların katılabileceği şekilde,

3) Bölgesel yarışmalar:

aa) Alanı 5.000 m<sup>2</sup>'den küçük konularda, tek aşamalı olarak,

bb) Üye sayısı en az 200 olmak üzere, sınırları Yarışmalar Komitesi'nce belirlenecek bir veya birkaç şube alanı içinde, bu şubelere kayıtlı mimarların katılımına açık olarak,

cc) Üye sayısı en az 200 olmak üzere, sınırları Yarışmalar Komitesi'nce belirlenecek, bir şubeye bağlı bir veya birkaç temsilcilik alanı içindeki mimarların katılımına açık olarak,

b) Yapılış yöntemi bakımından:

1) Tek aşamalı olarak,

2) İki aşamalı olarak,

3) Ön seçimli olarak

düzenlenirler.

(2) Davetli yarışmalar da bu Yönetmelik kuralları gözetilerek yapılabilir.

### **Tek aşamalı yarışmalar**

**MADDE 7-** (1) Ulusal ve uluslararası yarışmalar konularının ve ölçeğin önem ve özelliklerine göre tek ya da iki aşamalı olarak düzenlenebilir. Bölgesel yarışmalar ise yalnızca tek aşamalı olarak düzenlenirler.

### **İki aşamalı yarışmalar**

**MADDE 8-** (1) Ulusal ve uluslararası yarışmalar konularının önem ve özelliklerine göre jürinin teklifi ve idarenin onayıyla iki aşamalı olarak düzenlenebilir.

a) Her iki aşamadaki değerlendirmeyi aynı jüri yapar.

b) Seçilen projelere, ödüllerin dağıtımını jüri belirler. İlk aşama sonunda seçilen projelere dağıtılacak ödül miktarının toplam tutarı ile ödül ve mansiyonların tutarları şartnamede ilan edilir.

c) Yarışmanın her iki aşaması için, diğer hususlarda serbest ulusal yarışmaların bağlı olduğu hükümler uygulanır.

ç) Yarışmanın birinci aşamasında, sunum yükü getirmeyen, fikri niteliği öne çıkaracak ölçekte ve özelliğe öneriler istenir.

d) Yarışmanın birinci aşamasında, şartnamede belirtilen derece ve mansiyon sayısından az olmamak kaydıyla, jürinin uygun göreceği sayıda proje seçilir.

e) İlk aşamada seçilen proje sahiplerine, jüri raporunda, yalnız kendi projelerine yönelik eleştiriler ilk aşamanın sona ermesini izleyen en geç on (15) gün içinde bildirilir.

f) Yarışmaya katılan tüm projeler ve kimlik zarfları ikinci aşamanın sonuna kadar raportörlükte gizli tutulur.

g) Yarışmanın ikinci aşamasına yalnız birinci aşamada seçilmiş olan projelerin sahipleri katılabilir.

ğ) Her iki aşamaya ait tutanaklar ve projeler ile ilgili raporlar ikinci aşamanın sonunda proje sahiplerine gönderilir ve sergi salonunda bulundurulur.

h) Her iki aşamaya ait projelerin tümü, ikinci kademenin sonuçlanması sonunda jüri üyelerinin belirlediği tarihte sergilenir.

### **Ön seçimli yarışmalar**

**MADDE 9-** (1) Jürinin gerekli görmesi veya idarelerin istemi ve jürinin uygun bulması durumunda, yarışma ön seçimli olarak yapılabilir.

(2) Ön seçim somut ölçütler içeren bir şartnameye göre yapılır. Şartnamede rekabeti kısıtlayıcı hükümlere yer verilemez.

(3) Ön seçime davet için bu Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin 3 üncü fıkrası esaslarına uygun olarak ilan verilir.

(4) Ön seçime katılacakların ön seçim şartnamesini satın alarak kayıt yaptırmaları zorunludur.

(5) Ön seçim kriterlerine uygunluk değerlendirmesi idare tarafından yapılır veya yaptırılır. Jüri üyeleri bu değerlendirmeye katılamazlar.

(6) Ön seçimde seçilenlerin ve elenenlerin isimleri jüriye bildirilmez.

(7) Diğer hususlarda serbest ulusal yarışmaların bağlı olduğu hükümler uygulanır.

## **ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**

### **Yarışmaların ve Ön Seçimin Düzenlenmesindeki Esaslar, Şartnamelerin Hazırlanışı, İçeriği, Yarışmanın İlanı**

#### **Yarışmaların açılmasında uyulacak esaslar**

**MADDE 10-** (1) Bu Yönetmeliğe göre bir yarışma açılabilmesi için;

- a) Yarışma biçimi ve türünün belirlenmiş olması,
- b) Konusunun ve yerinin belirlenmiş olması,
- c) Bütçesinin güvence altına alınmış olması,
- ç) Jürinin bu Yönetmelik kurallarına uygun olarak atanmış olması,
- d) Yarışma şartnamesi ve eklerinin jüri tarafından kesinleştirilmiş olması,
- e) En geniş duyuru yapılacak şekilde ilan edilmiş olması,

şarttır.

#### **Ön seçim Şartnamesi**

**MADDE 11-** (1) Ön seçim şartnamesinde,

- a) Yarışmanın amacı,
  - b) Yarışmanın türü ve biçimi,
  - c) Yarışmanın konusu, işin adı ve yeri,
  - ç) İdarenin adı, adresi, telefon ve faks numarası, web ve e-posta adres bilgileri,
  - d) Jüri listesi
  - e) Ön seçime katılacaklardan istenecek iş deneyim belgeleri ve diğer belgeler,
  - f) Son başvuru tarihi,
  - g) Değerlendirme ölçütleri,
  - ğ) Ön seçim sonunda kaç yarışmacı belirleneceği,
  - h) Yarışmacıların uymakla zorunlu olduğu esaslar,
  - ı) Ödüllerin (derece ve mansiyonların, varsa satın almaların) sayısı, tutarı, ne zaman ve nasıl ödeneceği,
  - i) Anlaşmazlıkların çözülme şekli ve yeri,
- belirtilir.

(2) Şartname, katılımı engelleyici, haksız rekabete yol açacak hiçbir koşul içermeksizin, her yarışmacının eşit koşullarda değerlendirilmesine olanak sağlayacak şekilde özenle hazırlanmalıdır.

### **Yarışma şartnamesinin hazırlanışı ve yarışmacılara nasıl verileceği**

**MADDE 12-** (1) Yarışma şartnamesi, katılımı engelleyici, haksız rekabete yol açacak hiçbir koşul içermeksizin, her yarışmacının eşit koşullarda yarışmasına olanak sağlayacak şekilde, özenle hazırlanmalıdır. Şartnamenin düzenlenmesinde ve uygulanmasında yarışma sürecini olumsuz etkileyecek hatalı uygulamalar söz konusu olduğunda TMMOB Mimarlar Odası konuyu ilgili jüri üyelerinin siciline işleyecektir.

a) Yarışma şartnamesi, en geniş duyuru yapılacak şekilde medya organları ve elektronik ortamlarda ilan edilir.

b) Şartname ve eklerinin, basılı ve/veya dijital olarak idarenin adresinde ve TMMOB Mimarlar Odası'nda bedelsiz olarak görülmesi sağlanır, ayrıca web sitelerinde yayınlanır.

c) Ancak yarışmaya katılacak olanların yarışma şartnamesini satın alarak raportöre isimlerini kaydettirmiş olmaları şarttır.

ç) Şartname ve ekleri, kayıt yaptıran yarışmacılara muntazam bir dosya veya ambalaj içinde basılı ve/veya dijital kayıtlı olarak eksiksiz verilmek zorundadır,

d) Şartnameler, yarışmaya katılmak isteyenlere, hazırlanma maliyetini aşmayacak ve yarışmaya katılımında haksız rekabete yol açmayacak bir bedel ile verilebilir.

e) İdareler, şartnamelerin satışına ilişkin olarak bağış, yardım veya başka her ne ad altında olursa olsun ek bir ücret talep edemezler,

f) Ön seçimli yarışmalarda, yarışma şartnamesi, yarışmaya davet edilmek üzere seçilen yarışmacılara davet mektubu ekinde ücretsiz olarak gönderilir.

### **Yarışma şartnamesinin içeriği**

**MADDE 13-** (1) Yarışmacılara verilecek şartnamede:

- a) Yarışmanın amacı, türü ve şekli,
- b) Yarışmanın konusu,
- c) Yarışma konusu işin yeri,
- ç) Jüri üyeleri (danışman, asıl ve yedek) ve raportörlerin isimleri,
- d) İdarenin adına sekreteryaya görevini üstlenecek olan, raportörlüğün, iletişim bilgileri (adres, telefon ve faks numarası, web, e-posta adresi)
- e) Yarışmaya katılım koşulları,
- f) Yarışmacıların uymakla zorunlu olduğu esaslar,
- g) Yarışmacılara verilecek bilgi ve belgelerin neler olduğu,

ğ) Yarışmacılardan isteneceklerin (çizim, rapor ve model gibi) neler olduğu, ölçekleri, miktarları ve sunuş biçimleri,

h) Yer görme zorunluluğunun olup olmadığı, zorunluluk durumunda belgenin nereden ve nasıl alınacağı, ödenecek ücret ve ödenme koşulları,

ı) Yarışmaya katılacakların kimlik belgelerinin ve eklerinin nasıl düzenleneceği ve nasıl sunulacağı,

i) Yarışma takvimi;

1) Yarışmanın başlama tarihi,

2) Son soru sorma ve yanıtların gönderilme tarihleri,

3) Jüri tarafından gerekli görülmüşse son yer görme tarihi,

4) Projelerin son teslim tarihi,

5) Jüri değerlendirme toplantı tarihi,

6) Sergi ve kolokyum tarihi,

j) Rumuzlar ve ambalaj esasları,

k) Projelerin teslim yeri ve şartları,

l) Projelerin sergilenme yeri,

m) Projelerin geri verilme şekli,

n) Yarışma sonuçlarının ilan şekli,

o) Ödüllerin (derece ve mansiyonların, varsa satın almaların) sayısı, tutarı ne zaman ve nasıl ödeneceği,

ö) Birincilik ödülü kazanana uygulama projesinin yapım işinin nasıl verileceği,

p) Şartnamenin doğal eklerinin nelerden ibaret olduğu,

r) Anlaşmazlıkların çözülme şekli ve yeri,

belirtilir.

(2) Jürinin gerekli görmesi veya idarelerin istemi ve jürinin uygun bulması durumunda, şartnamelere yukarıda belirtilen hükümlerin dışında, bu Yönetmelik ve ilgili mevzuata aykırı olmamak ve rekabeti engellemek kaydıyla özel hükümler konulabilir.

### **Yarışma şartnamesinin ekleri**

**MADDE 14-** (1) Yarışma şartnamesinin ekinde yarışma konusu işin yapımı için gerekli olan veriler ile birinciliği kazananla yarışma sonrası ilişkileri düzenleyecek olan tüm bilgi, belge ve çizimlerin eksiksiz verilmesi şarttır. Şartname ve eklerinin dijital ortamda sunulmasına özen gösterilir.

(2) Yarışma şartnamesinin ekleri şunlardır:

a) İhtiyaç programı: Yarışma konusu işin ayrıntılarıyla tanımlandığı bir belgedir. İhtiyaç programında;

1) Yarışmanın konusu, yapı veya mekanın işlevsel amacı, kullanım ve işletme özelliklerinin neler olduğu,

2) Çözümlemesi istenilen teknik ve işlevsel sorunlar,

3) İhtiyaç programının çeşitli birimlerinin ya da yarışmaya konu olan mekânda yer alacak kullanım birimlerinin alan ve gereken durumlarda hacim büyüklükleri, özellikleri ve birbirleriyle ilişkileri,

4) Yarışmacıların ihtiyaç programının yorumunda uymaya zorunlu olduğu hususlar,

5) Yarışmaya konu yapı ve çevresi ve/veya mekan hakkında teknik bilgiler,

6) Gerekli görülürse uygulama etapları, maliyet tavanı, maliyet hesabına ilişkin ölçütler ve hesap yöntemi,

belirtilir.

7) Jürinin gerekli görmesi durumunda, ihtiyaç programı eki olarak yarışmacılara, yarışma konusuna dair sorunların çözümüne ilişkin idarenin istek ve düşüncelerini ve

yarışmacıların ufkunu açabilecek nitelikte makale ve araştırma çalışmalarını, uyulması gereken standartları vb. bilgileri içeren bir doküman dosyası verilir.

b) İmar verileri:

1) İmar planı: Yarışma alanının kent içindeki konumunu gösterir 1/5000 ölçekli ve yakın çevresini gösterir 1/1000 ölçekli uygulama imar planı, (plan notlarıyla birlikte),

2) İmar durumu: Arsa veya yapı alanında inşaat yapılmasına izin verilen saha, gerektiğinde komşu alanlardaki ve çevredeki yapıım şekilleri ve imar durumu belgesi/çapı,

3) İmar bilgileri: Belediyesinin imar yönetmeliği, varsa özel yapılanma koşulları (Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, Özel Çevre Koruma Bölgeleri Kanunu, Turizmi Teşvik Kanunu, Kıyı Kanunu gibi kanunlarla getirilen koşullar) temin edilir.

c) Yarışma konusu alana ait teknik veriler:

1) Plankote: Uygun ölçekte, yarışma konusu alanın boyutlarını, kotlarını, korunacak yapı ve/veya ağaçların yerlerini, altyapıya ait hatların yerlerini ve teknik özelliklerini kapsayan, kotları ve ölçüleri karolajlı bir plankote verilecektir. Ayrıca, plankotenin üzerinde maket ve vaziyet planı sınırıyla hakim rüzgar ile ilgili tüm parametreler, manzara ve kuzey yönü ile ilgili işaretler ve bilgiler verilecektir.

2) Zemin raporu: Alanın zemin cinsi (Temel sistemi seçimine tesir edecek özellikleri), varsa çevresindeki yapıların temel sistemleri ve derinlikleri, yeraltı su seviyesi hakkında yeterli bilgi, varsa yapı alanı çevresindeki yerüstü su kaynakları (göl, akarsu) ile işletmede veya yapımı süren veya planlanan baraj, regülatör ve benzeri maksimum su kotları ve taşkın riskine dair bilgi verilecektir.

3) Altyapı raporu: Alana ait su, elektrik, kanalizasyon, gaz, telefon, her tür data sistemleri ve diğer altyapıya ait hatların yerleri, derinlik, yükseklik, eğim, çaplarına dair ölçüleri, kapasiteleri, bağlantı yerlerine ait özellikler içeren bir rapordur. Alan veya yapı alanı çevresinin ulaşım olanaklarına ilişkin bilgiler de bu raporda yer alır.

ç) Rölöveler: Yarışma konusu yapının inşa edileceği sahada birlikte kullanılması istenilen yapılar, varsa o yapıların rölöveleri (plan, kesit, görünüş ve fotoğraflar) verilir.

d) Malzeme raporu: Jürinin gerekli görmesi durumunda çevrede mevcut olan veya kullanılması özellikle istenilen belli başlı yapı malzemelerinin cinsleri ve nitelikleri nasıl temin edileceğine ilişkin bilgileri içerecektir.

e) Fotoğraflar: Gerekli görüldüğü takdirde arsa veya yapı alanını ve çevresini gösterir yeterli sayıda fotoğraf temin edilecektir.

f) Sözleşme örneği: Yarışmada birinciliği kazananla imzalanacak olan;

1) Proje işinin yapılma koşullarını, ödemeler ve benzeri hususları,

2) Mesleki denetim işinin yapılma koşullarını ve ödemeler benzeri hususları ayrıntılı olarak tanımlayacak sözleşme örneği ve ekleri verilir.

(3) Konu ile ilgili olarak jürinin uygun göreceği diğer bilgiler ve belgeler yarışmacılara eksiksiz teslim edilir.

### **Yarışmacılardan istenenler ve özellikleri**

**MADDE 15-** (1) Yarışmanın konusu ve niteliğine göre, yarışmacılardan aşağıdaki bilgi, belge, rapor ve projelerden hangilerinin ne şekilde istendiği yarışma şartnamesinde belirtilir:

a) Projeler ve ek çizimler: Yarışmacılardan istenecek çizimlerin içeriği, ölçek, çizim standartları ve sunum özellikleri şartnamede açıkça belirtilecektir.

b) Mimari açıklama raporu: Jüri tarafından belirlenecek format ve içerikte mimari açıklama raporu,

c) Kimlik zarfı ve içereceği belgeler : Yarışmacıların, projelerin teslim edildiği ambalajın içine proje ile aynı rumuzu taşıyan ve üzerinde (el yazısı ve yarışmacının ya da

yarışmacıların kimliğini açıklayacak herhangi bir işarete meydan vermeden) "..... .. Yarışması Kimlik Zarfı" ibaresi yazılmış bir zarfın içinde aşağıdaki evraklar teslim edilir:

1) Yarışma şartlarını aynen kabul ettiklerini belirten ad ve soyadlarını, mezun oldukları okulu ve diploma numaralarını, oda sicil numaralarını ve adreslerini bildirir imzalı bir belge,

2) TMMOB Mimarlar Odası'ndan alacakları, yarışmanın ilan edildiği tarihten sonra düzenlenmiş, yarışmacıya ilişkin "Oda ye Tanıtma Belgesi",

3) Ortakçıl yarışmalar ve sanat yarışmalarında sanatçılardan Oda yelik belgesi aranmaz,

4) Yarışmacılardan istenmiş ise diğer meslek disiplinlerine ilişkin rapor, hesap ve çizimleri yapanlara ait, yukarıda belirtilen belgeler.

5) Yarışmaya katılan proje sahiplerinden yarışmada derece ve mansiyon kazanmadıkları halde kimliğinin açıklanmasını dileyenler, kimlik zarflarının üzerine ayrıca "açılabilir" ibaresini yazarlar. zerinde "açılabilir" kaydı bulunan kimlik zarfları derece ve mansiyon kazanmamış olsalar dahi jüri tarafından açılır ve bu husus bir tutanakta belirtilir.

) Maket ve diğer ekler: Maket ve ek olarak istemiş ise diğer sunumlara ait boyut, adet, renk, malzeme vb. şartlar belirtilecektir.

d) Yer görme belgesi: Jüri yarışma konusu yerin görülmesinde zorunluluk görür ve bunu yarışmacılardan isterse yarışmacılar bu zorunluluğu yerine getirdiklerine dair bir belgeyi üzerinde rumuz ve "... Yarışması Yer Görme Belgesi Zarfı" ibaresi yazılı bir zarfın içine koyarak proje ve kimlik zarfıyla birlikte yarışma raportörlüğe teslim etmek zorundadırlar.

### **Yarışmanın İlanı**

**MADDE 16-** (1) Yarışmanın duyurusunun, şartname ve ekleri jüri n çalışmaları sonucunda kesinleştirilip imzalandıktan sonra en geniş duyuru yapılacak şekilde medya organları, elektronik ortamlar ve diğer araçlar yoluyla yapılması esastır.

(2) Bu bağlamda; bölgesel yarışmalar, ulusal ve bölgesel bir gazetede, ayrıca Oda yayın organlarında (dergi, bülten, web sitesi vb.) ilan edilir. Bu ilanlarda aşağıdaki hususlar yer alacaktır:

- a) Yarışmanın biçimi ve türü,
- b) Yarışmanın adı, yeri ve konusu,
- c) Yarışmaya katılma koşulları,
- ) Yarışma takvimi,
- d) Danışman, asıl ve yedek jüri yeleri ile raportörlerin isimleri,
- e) Verilecek ödüllerin sayısı ve tutarları,
- f) Yer görme zorunluluğu varsa şartları,
- g) İdarenin adı, adresi, telefon ve faks numarası,
- ę) şartname ve eklerinin nereden ve nasıl temin edileceği, yarışmaya nasıl kayıt yapılacağı,
- h) Jürinin ilanda bulunmasını uygun göreceği diğer bilgiler.

(3) n seçimli yarışmalarda, adaylara başvurularını hazırlayabilmeleri için en az yirmibeş (25) gün süre tanınmak suretiyle n seçim ilanı yapılır. n seçimli yarışmaların ilanlarında bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilenlere ek olarak,

- a) n seçime katılacaklardan istenen belgeler,
- b) n seçim değerlendirme ltleri,
- c) Son başvuru tarih ve saati,
- d) Başvuruların nereye ve nasıl yapılacağı,
- e) n seçim sonucunun nasıl duyurulacağı,

belirtilir.

## **Yarışmaya katılma esasları**

**MADDE 17-** (1) Yarışmaya katılacak olanların;

- a) TMMOB Mimarlar Odası üyesi olmaları,
- b) Yarışma şartnamesinde öngörölen özel koşullara uymaları,
- c) şartname alıp isim ve adreslerini raportörlüğe kaydettirmeleri (ekip olarak katılanlardan bir kişinin bu koşula uyması yeterlidir), şarttır.

(2) Yarışmaya katılamayacaklar şunlardır:

- a) Yarışmayı açan idare adına hareket eden danışmanlar ile bunların çalışanları, ortakları arasında olanlar,
- b) Yarışmayı açan idarede, yarışma ile ilgili her türlü işlemi hazırlamak, yürütmek, sonuçlandırmak ve onaylamakla görevli olanlar,
- c) Meslekten men cezası bulunanlar,
- d) Jüri üyelerini ve raportörleri öneren belirleyen ve/veya atayanlar arasında olanlar,
- e) Jüri üyeleri ve raportörler ile bunların birinci dereceden akrabaları, ortak, yardımcı ve çalışanları arasında olanlar,
- f) Jüri çalışmalarının herhangi bir bölümüne katılanlar.

(3) Yarışmaya ekip olarak katılanların her biri yukarıdaki koşullara uymalıdır, her biri idareye karşı müşterek ve müteselsilen sorumludurlar.

(4) Jüri belirtmiş ise, diğer meslek disiplinlerinden raporları hazırlayanların da ilgili meslek odalarına kayıtlı olmaları şarttır.

(5) Bu şartlara uymayanlar, proje teslim etmiş olsalar bile, yarışmaya katılmamış sayılır. Ekip olarak katılanlar idareyle ilişkilerin yürütölmesiyle sınırlı olmak üzere, ekipten birini ekip temsilcisi olarak belirteceklerdir.

## **Yarışma süresi ve takvimi**

**MADDE 18-** (1) Serbest yarışmalar, yarışmanın ilk ilan tarihi itibarı ile, ön seçimli yarışmalar ise ön seçim sonucu belirlenen katılımcılara yarışmaya davet mektubunun gönderildiği tarih itibarı ile başlar ve tasarımların son teslim edileceği tarihte sona erer. Yarışma süresi, tek aşamalı yarışmalarda en az altmış (60) gün, iki aşamalı yarışmalarda ise en az doksan (90) gün olmak üzere jüri tarafından tespit edilir.

(2) Yarışma takvimi aşağıdaki sırayla ve kesin tarihleriyle şartnamede yer alır:

- a) Ön seçimli yarışmalarda ön seçim için son başvuru tarihi,
- b) Son soru sorma tarihi ve yanıtların gönderilme tarihi,
- c) Projelerin son teslim tarih ve saati (iki aşamalı yarışmalarda her iki kademe için geçerlidir),
- d) Gerekliyorsa son yer görme tarihi,
- e) Jürinin değerlendirme için toplanacağı tarih (iki aşamalı yarışmalarda her iki kademe için geçerlidir),
- f) Sergileme tarihleri ve yeri,
- g) Kolokyum tarih, saat ve yeri.

## **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

### **Yarışma Jürisinin Yapısı, Atanması, Üyelerinde Aranacak Nitelikler, Görev ve Sorumlulukları**

#### **Jürinin yapısı**

**MADDE 19-** (1) Jüri; asıl, yedek ve danışman üyeler ile raportörlerden oluşur:

- a) Jüri asıl üyeleri beş (5) mimardan oluşur, konunun önem ve özelliğine göre asıl üye sayısı yedi (7) olarak da belirlenebilir.

b) Asıl üye sayısı beş (5) olan jürilerde üç (3) yedek üye, yedi (7) kişi olan jürilerde dört (4) yedek üye bulunur. Yedek jüri üyelerinin sıralamasının belirtilmesi esastır. Asıl jüri üyelerinden birinin değerlendirme sürecine katılamaması durumunda yedek üye asıl üyeliğe atanırken bu sıralama ve katılamayan üyenin yer aldığı disiplin göz önünde bulundurulur.

c) Danışman jüri üyeleri arasında ilgili meslek disiplinlerinden birer üye bulunur,

ç) Raportörler en az iki (2) mimardan oluşur.

d) İdareler, ihtiyaca göre yazışma, taşıma, sergileme ve jürinin çalışmaları sırasında hizmet görevi yapacak raportör yardımcılarını görevlendirir.

e) Ortakçıl yarışmalarda asıl jüri üyesi olarak diğer disiplin mensupları konu içindeki ağırlıklarına göre görevlendirilirler.

### **Jüri seçimine ilişkin esaslar**

**MADDE 20-** (1) Asıl, yedek ve danışman jüri üyeleri ve raportörler yarışmayı açan idare tarafından atanırlar.

(2) Beş (5) kişilik asıl jüri listesinde asıl üyelerin en az üçü, yedek üyelerin en az ikisi; yedi (7) kişilik asıl jüri listesinde asıl üyelerin en az dördü, yedek üyelerin en az üçü; raportörlerden ise en az biri TMMOB Mimarlar Odası'ndan istenecek iki katı aday listesinden idarelerce seçilerek atanır.

(3) Yarışmalar Komitesi tarafından en sık iki (2) en fazla dört (4) yılda bir jüri anketi yapılır. Yarışmalar Komitesi bu anket sonuçlarındaki eğilimleri gözetererek jüri listesini belirler ve ilan eder. Asıl ve yedek jüri üyeleri oluşturulan listeden seçilir.

(4) İdarelerin istemesi durumunda tüm jüri üyeleri ve raportörler, TMMOB Mimarlar Odası Yarışmalar Komitesi tarafından seçilir ve idarelerce atanır,

### **Asıl ve yedek jüri üyelerinde aranacak özellikler**

**MADDE 21-** (1) Asıl ve yedek jüri üyelerinin;

a) TMMOB Mimarlar Odası üyesi olmaları,

b) Asıl ve yedek jüri üyelerinin en az 10 yıl aktif mesleki deneyim sahibi olmaları ve aşağıdaki koşullardan en az birine sahip olmaları şarttır:

1) İhtisas alanlarında yarışma konusu işlerde deneyim sahibi olmaları,

2) En az 10 yıl proje hazırlama veya onay işlerinde deneyimli olmaları,

3) Bu Yönetmelik, 24.12.2002 tarih ve 24973 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mimarlık, Peyzaj Mimarlığı, Mühendislik, Kentsel Tasarım Projeleri, Şehir ve Bölge Planlama ve Güzel Sanat Eserleri Yarışmaları Yönetmeliği ve/veya Uluslararası Mimarlar Birliği'nin (UIA) Uluslararası Yarışmalar Rehberi kurallarına göre yapılan yarışmalarda ve seçkilerde ödül veya mansiyon veya satın alma kazanmış olmaları,

4) Yarışmanın konusuna benzer bir tasarımının müellifi olmaları,

5) Yarışma konusunda ya da yarışmaya konu olan alanda akademik bir çalışma yapmış olmak ve/veya benzer konulu bir araştırmayı yayınlamış olmaları.

(2) Güzel sanatlar yarışmalarında yer alacak jüri üyelerinde yukarıda belirtilen koşullar aranmaz.

### **Asıl jüri üyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları**

**MADDE 22-** (1) Asıl jüri üyelerinin görev ve yetkileri şunlardır:

a) İdarece kendilerine verilen yarışma şartnamesi taslağını ve eklerini yarışma konusu yeri de inceleyerek kesinleştirmek,

b) İdarece tespit edilen danışmanların dışında gerekli gördüğü uzmanlık dallarında danışman istemek,

c) Bu Yönetmeliğin eki tabloya göre hesaplanacak toplam ödül tutarının derece ve mansiyonlara dağılımını yapmak, gerekli görürse bu tutarın bir bölümünü satın alma için ayırmak,

ç) Yarışmacıların sorularını tereddüde yer vermeyecek şekilde açıklıkla yanıtlamak,

d) Raportör raporunda saptanan veya değerlendirme çalışmaları sırasında gözlemlendiği, yarışma şartnamesinde öngörülen, uyulması zorunlu olan hususlara uymayan projelerin yarışma dışı bırakılıp bırakılmayacağına karar vermek,

e) Yarışmaya girmiş eserler arasında programın şartlarına, sanat, ekonomi, teknik, emniyet ve işletme bakımından en iyi şekilde uyanları seçmek ve bu eserler arasında ödülleri (derece ve mansiyonları) tespit etmek,

f) Ödül ve mansiyon alamayan ancak yarışma şartnamesinde öngörülmüşse satın alınmaya değer bulunan projelerin satın alınmasına karar vermek,

g) Danışman üye raporlarına uyma ve uymama nedenlerini jüri raporunda belirtmek,

ğ) Tüm çalışmalarını tutanaklarla tespit etmek, gerek elenen gerekse ödül, mansiyon ve satın almaya değer bulunan projelerin her biri için eleme ve ödüllendirme gerekçelerini açıklayan raporları hazırlamak,

h) Gerekli gördüğü durumda birinciliği kazanan projenin geliştirilmesi yönünde önerilerde bulunmak,

ı) İdareye yarışma sonrası süreçle ilgili önerilerde bulunmak,

i) Jüri yeterli sayıda proje olması durumunda şartnamede verilmesi öngörülen ödül ve mansiyonları vermek,

j) Satın alma için ayrılmış miktarın verilmesi zorunlu değildir. Satın alma için ayrılan tutarın dağıtımda birinci elemeyi geçen ancak herhangi bir aşamada elenmiş olup yeni bir fikir geliştiren veya yeni bir mesaj veren projeleri desteklemek amacıyla verilmesine özen göstermek,

k) Birinci ödüle değer bulunan projenin uygulama yeteneği olup olmadığını raporunda belirtmek, zorundadır.

(2) TMMOB Mimarlar Odası tarafından atanan jüri üyeleri, yarışmanın sonuçlanmasının ardından deneyimlerini aktarma amacıyla yarışma sürecini değerlendiren bir rapor hazırlar ve TMMOB Mimarlar Odası'na sunar.

### **Yedek jüri üyelerinin görev yetki ve sorumlulukları**

**MADDE 23-** (1) Yedek jüri üyeleri, jürinin tüm çalışmalarına katılmak zorundadırlar ve çalışmalar sırasında jüri başkanı tarafından istenen çalışmaları yaparlar. Yedek jüri üyeleri, jüri çalışmalarında kısıtsız olarak görüş açıklayabilirler ancak oy kullanamazlar.

### **Danışman jüri üyeleri**

**MADDE 24-** (1) Danışman jüri üyeleri, ilgili meslek disiplinlerinden ve yarışma konusunda deneyimli uzmanlardan oluşur.

(2) Danışman jüri üyeleri arasında idareyi temsilen yetkili ve yetkin bir (1) veya iki (2) kişi görevlendirilir.

(3) Danışman jüri üyeleri arasında konu ile ikinci derecede ilgili meslek mensupları bulundurulur.

(4) Danışman jüri üyeleri arasında yer alacak mimar ve mühendislerin TMMOB'nin ilgili odası üyesi olmaları şarttır.

(5) Danışman üyelerin sayısı asıl üyelerin sayısı kadardır. Ancak, uzmanlık gerektiren yarışmalarda jürinin talebiyle bu sayının üzerinde danışman görevlendirilir.

(6) Çalışmalar sırasında bir danışman üyenin yetersiz kalması veya ayrılmalardan olması durumunda jüri, idareden yerine yenilerinin atanmasını isteyebilir.

### **Danışman jüri üyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları**

**MADDE 25-** (1) Danışman üyeler kendi uzmanlık alanlarında yarışma konusu ile ilgili sorunlarda jüriyi aydınlatmakla görevlidir. Danışman üyeler bu görevlerini aşağıdaki şekilde yaparlar:

- a) Jürinin tüm çalışmalarına katılarak yazılı veya sözlü olarak kendi uzmanlık alanları ile ilgili açıklamalar yaparlar ve önerilerde bulunurlar.
- b) Çalışmaları sırasında, asıl jüri üyelerince kendilerine yöneltilecek soruları yanıtlarak gerekli açıklamaları yapar ve bu açıklamaları jüri çalışmalarını sonunda verecekleri bir raporda belirtirler.
- c) Ödüle, mansiyona ve varsa satın almaya layık görülen projelerin her biri için kendi meslek disiplinlerine ilişkin rapor verirler.
- ç) Asıl jüri üyelerince sorulmamış olsa da, önemli gördükleri hususları jüri kararlarının alınmasına başlamadan evvel kişisel bir raporla jüri başkanlığına bildirerek jüriyi aydınlatırlar.
- d) Danışman üyeler yaptıkları yazılı ve sözlü açıklamaların jüri çalışma tutanağı içinde yer almasını isteyebilirler. Bu istek jüri heyetince yerine getirilir.
- e) Gerekli görmeleri durumunda kendi uzmanlık alanları ile ilgili olarak önerilerinin oylanmasını isteyebilirler.
- f) Danışman üyeler karar alınmasında oy kullanamazlar ve uzmanlık konuları dışında görüş bildiremezler.

### **Raportörlerde aranacak özellikler**

**MADDE 26-** (1) Yarışmalarda iki (2) raportör görevlendirilir.

- a) Raportörlerin mimar olması şarttır.
- b) Raportörlerden biri, en az yedek jüri üyelerinde aranan şartlara sahip olmalıdır.
- c) Konunun önemi ve özelliğine göre ikiden fazla raportör görevlendirilebilir.
- ç) Yarışma süresince idare raportörlere yardımcı olmak üzere yeterli sayıda yardımcı personel görevlendirir.

### **Raportörlerin görev ve sorumlulukları**

**MADDE 27-** (1) Raportörler idare, jüri, yarışmacılar ve TMMOB Mimarlar Odası ile ilişkileri sağlar. Bu bağlamda yarışma ile ilgili her türlü sekreteryaya görevini üstlenirler ve jüri çalışmalarının tümüne katılarak yardımcı olurlar.

- (2) Raportörlerin görevleri ve bu görevlerini nasıl yapacakları aşağıda sıralanmıştır:
- a) Jüri toplantılarını ve yarışma takvimiyle ilgili tüm etkinlikleri organize ederler.
  - b) İdare adına taslak şartname ve eklerini hazırlayarak ve jüri ön toplantısından bir (1) hafta önce tüm jüri üyelerine iletirler.
  - c) Jüri ön toplantısında incelenerek kesinleştirilen şartname ve eklerini eksiksiz olarak yeniden düzenleyerek iki kopyasına tüm üyelerin imzasını alırlar.
  - ç) İmzalı kopyaların birini idare adına saklarlar, diğerini ilan ve arşivlenmek üzere TMMOB Mimarlar Odası'na gönderirler.
  - d) Şartnamede öngörüldüğü şekilde başvuran yarışmacıları bir listeye kaydederek, şartnamelerini verir veya iletişim adreslerine gönderirler.
  - e) Yarışmacılar tarafından sorulan soruları, soranların isimleri olmaksızın bir liste halinde jüriye sunarlar.
  - f) Jürinin sorulara vereceği yanıtları ve açıklamalarını daha önce şartname olarak kayıt yaptırmış olanlara gönderir ve başvuracak olanlara şartname dosyası ile birlikte verirler.
  - g) Son teslim tarihinde yarışmaya sunulan projeleri alındı belgesi karşılığı teslim alırlar.
  - ğ) Alındı belgelerine projenin sadece rumuzu yazılır, sıra numarası verilmez,

1) Bir liste (A listesi) düzenleyerek gelen projeleri rumuzları ile bu listeye açılış sırasına göre kaydederler,

2) Projelerin maket ve raporların üzerine sadece A listesindeki açılış sıra numaraları yapıştırılır, proje ve ekleri üzerindeki tüm rumuzları arkasını göstermeyecek kâğıt, bant vb. ile kapatırlar,

3) Aynı sıra numarasını kimlik zarfı ve varsa yer görme belgesi zarfı üzerlerine de yazarak bu zarfları değerlendirme bitimine kadar jüri üyeleri dâhil hiç kimseye göstermeden saklarlar.

h) Projeleri A listesindeki sıra numaralarına göre:

1) Proje ve eklerinin şartnamede istenen ölçü, ölçek ve koşullara uygunluğunu, kimlik zarflarının, ilgili raporların ve istenmiş ise yer görme belgesi zarflarının bulunup bulunmadığını tahkik ederler,

2) Proje ve eklerini yarışma şartlarına, ihtiyaç programına, alan sınırlarına uygunluğu yönlerinden kontrol ederler,

3) Bu incelemeleri sonunda varsa şartnameye uymayan projeler hakkında hazırlayacakları bir raporu jürinin değerlendirme çalışmaları için toplandığı gün jüri başkanına sunarlar.

4) Jürinin ayrıca isteyeceği bütün kontrolleri yapar, gerekli belgeleri verirler.

1) Jürinin değerlendirme ölçütlerine göre, çalışmaların başında projelerin sıra numaralarına göre bir liste daha (B Listesi) hazırlayarak tüm jüri üyelerine dağıtırlar.

i) Jüri kararlarını bu listeye kaydederler.

j) Değerlendirme çalışmalarını izleyerek gerekli notları tutarlar, tüm tutanak ve raporların hazırlanmasında, çoğaltılmasında jüriye yardımcı olurlar.

k) Tüm jüri tutanakları ve raporlarının eksiksiz imzalatılmasından sorumludurlar.

l) Jürinin değerlendirme çalışmalarının bitiminden sonra sergiye hazırlanmaları için projelerin üzerlerine,

1) Aldıkları ödül, mansiyon (varsa satın alma) ibarelerini koyarlar,

2) Ödül, mansiyon ve satın almaya değer bulunan projelerle kimlik zarfları üzerinde açılabilir kaydı bulunan projelerin sahiplerinin isimlerini yazarlar.

m)Sergi süresince salonda jüri tutanak ve raporlarının bulunmasını sağlarlar.

n) Yarışma sonuçlarının ilanını sağlarlar ve tüm tutanak ve raporları yarışmaya kayıt yaptıranların tümüne gönderirler.

o) Kolokyum toplantısında da hazır bulunarak gerekli düzenlemeleri yaparlar.

ö) Raportörler görevlerinin gereklilikleri dışında sonuçların ilanına kadar, yarışmanın seyrini etkileyecek konularda, yarışmacılar da dahil hiç kimseye görüşemez; yarışma sonuçlanmadan, kamuoyuna ve yarışmada görevli olmayan kişilere çalışmalar hakkında açıklama yapamaz, tahminde bulunamazlar. Aynı şekilde idare yetkililerine de sonuçlar kesinleşmeden bilgi veremez ve açıklamada bulunamazlar.

## BEŞİNCİ BÖLÜM

### Jüri Çalışmaları ve Yarışmanın Sonuçlandırılması

#### Jürinin çalışma yöntemi

**MADDE 28-** (1) Jüri, hazırlık, soru yanıt ve değerlendirme toplantılarını aşağıdaki yöntemlerle yürütür:

a) Jüri tam sayıyla toplanarak çalışır.

b) Jüri ilk toplantısında asıl üyeler arasından bir başkan seçer.

ç) Başkanın seçilmesiyle hazırlık çalışmaları başlamış olur.

c) Hazırlık çalışmaları başlamadan önce jüri heyetinden ayrılanların yerine aynı niteliklere sahip yenileri atanır.

d) Hazırlık çalışmaları sırasında asıl jüri üyelerinin herhangi bir sebeple çalışmalara katılmaması halinde bunların üyelikleri düşer, yedek jüri üyeleri ilk sıradaki üyeden başlamak üzere asıl jüri üyesi yerine geçer, yedek üyelik için yeniden görevlendirme yapılır.

e) Yarışma ilan edildikten sonra, ön seçimli yarışmalarda ise yarışmacılara davet mektubu gönderildikten sonra, asıl üyelikten ayrılma durumunda yerine yedek üye geçer ancak boşalan yedek üyeliğe atama yapılmaz.

f) Çalışmalar, kalan üye sayısı ile yürütülür.

g) Ayrılmalar nedeniyle asıl üyelerin yerine yedeklerin katılmasına karşın asıl üyelerin sayısının; beş (5) kişilik jürilerde üç (3), yedi (7) kişilik jürilerde dört (4) kişinin altına düşmesi durumunda yerlerine, jüri talebi ile, aynı niteliklere sahip başka üyeler atanır.

ğ) Hangi kademe de olursa olsun danışman üyelerden ve raportörlerden ayrılanlar olması durumunda jüri talebi ile idarece yerlerine aynı niteliklere sahip başka üyeler atanır.

h) Başkanın ayrılması durumunda, yerine asıl üyeler arasından yenisi seçilir.

ı) Jürinin çalışmaları gizlilik ve tarafsızlık temelinde yürütülür.

i) Jüri üyeleri, (asıl, yedek, danışman) sonuçların ilanına kadar yarışma konusunda yarışmacılarda da dahil hiç kimseyle görüşemez; yarışma sonuçlanmadan, kamuoyuna ve yarışmada görevli olmayan kişilere çalışmalar hakkında açıklama yapamaz, tahminde bulunamazlar.

j) Yarışmada görevli olmayanlar sıfatları ne olursa olsun jüri çalışmalarının yapıldığı yerlere giremezler, çalışmalarına katılamaz ve kararlarına müdahale edemezler.

k) Jüri çalışmalarının her kademesi tutanaklara geçirilir ve tutanaklar tüm üyeler tarafından imzalanır.

l) Jüri kararları, yalnız asıl üyelerin oylarıyla alınır. Oylamalar açık yapılır ve çekimser oy kullanılamaz. Karşı oy sahiplerinin isimleri ve karşı oy gerekçeleri tutanaklara geçirilir.

m) Jüride eksilmeler nedeniyle oylarda beraberlik durumunda başkanın oyu belirleyicidir.

n) Jüri kararları kesindir. İdareler tarafından geçersiz sayılamaz ve değiştirilemezler.

o) Danışman, yedek üyeler ve raportörler hazırlık soru yanıt ve değerlendirme çalışmalarına katılır, ancak oy kullanamazlar.

ö) Toplantılara katılmayan veya katıldığı halde jüriyi yeterince aydınlatamayan danışmanların yerine jüri, idareden yenilerinin atanmasını isteyebilir.

### **Jüri hazırlık çalışmaları**

**MADDE 29-** (1) Jüri üyeleri idare tarafından hazırlanarak raportörlükçe kendilerine sunulan taslak şartname dosyasını ve yarışma konusu alanı inceleyerek, gerek gördüğü takdirde yarışmayı açan idare ve konuyla ilgili her türlü meslek elemanlarından yararlanarak kesinleştirir. Jürinin hazırlık çalışmaları ve tartışmaları bir tutanakla saptanır.

### **Soru yanıt çalışmaları**

**MADDE 30-** (1) Yarışmacılar, tek aşamalı yarışmalarda yarışma süresinin, iki aşamalı yarışmalarda o kademe için verilen sürenin ilk 1/3'ü içinde jürinin yanıtlaması isteğiyle şartname ve ekleri hakkında soru sorup açıklayıcı bilgi isteyebilirler.

(2) Sorulacak sorular yarışma şartnamesi ve ekleriyle sınırlıdır. Bunun dışına çıkan sorular jüri tarafından yanıtlanmaz. Bu tür soruları jüri gerekli görürse görüşüyle birlikte idareye ve/veya TMMOB Mimarlar Odası'na iletebilir.

(3) Soruların tümü ve verilen yanıtlar son soru sorma tarihini izleyen en geç 7 gün içinde ve soru soranın kimliği belirtilmeksizin yarışma şartnamesi olarak kaydını yaptıran tüm yarışmacılara elektronik ortamda ve/veya ayrıca adreslerine basılı olarak iletilir ve şartnameye eklenir.

(4) Soruların kesin ve açık bir anlatımla yanıtlanması şarttır.

(5) Gelen sorulara verilecek yanıtlar, yarışma prensiplerini etkileyecek değişiklikleri gerektiriyorsa jüri, esas sürenin 1/3'ünü geçmemek kaydıyla, yarışma süresini uzatabilir. Yarışma süresinin uzatılması durumunda yarışma takviminin geri kalan tüm tarihleri değiştirilerek şartname alan ve alacak bütün yarışmacılara bildirilir. İki aşamalı yarışmalarda süre uzatımında, içinde bulunulan kademenin süresinin 1/3'ü kadar süre verilir.

### **Jüri değerlendirme çalışmaları**

**MADDE 31-** (1) Jüri değerlendirme çalışmaları için projelerin son teslim tarihinden itibaren on (10) gün içinde toplanır. Katılımın çokluğu nedeniyle bu süre beş (5) gün uzatılabilir. Bu gibi durumlarda jürinin şartnamede belirlenmiş değerlendirme süresi de aynı oranda uzatılır.

(2) Bütün jüri üyeleri, değerlendirme çalışmalarının başlangıcında, sırayla yarışmaya katılan projeleri daha önce görmediklerini ve sahiplerini tanımadıklarını sözlü olarak beyan ederler, bu husus tutanağa geçirilir.

(3) Jüri, değerlendirme çalışmaları esnasında şartname ve programda değişiklik yapmaya veya şartname ve programdan ayrılmaya yetkili değildir.

(4) Jüri, raportörler tarafından hazırlanan raporda, şartnameye aykırılığı belirtilen hususlara göre yarışma dışı bırakılması gereken projeler hakkında karar verir.

(5) Jüri şartnamede istenenlerin dışında verilmiş ürünleri değerlendirmede dikkate almaz, bu tür ürünler salondan çıkartılır veya üzerleri kapatılır.

(6) Uygun bir süre belirleyerek bireysel incelemelere geçer, belirlenen sürede bireysel incelemelerini bitiremeyen üyelere gerekli zaman tanınır.

(7) Bireysel inceleme süresinin bitiminde toplu değerlendirmelere geçer.

(8) Öncelikle değerlendirme ölçütlerini belirleyerek elemelere geçer.

(9) Her eleme turundan önce de üyelerce istendiğinde bireysel incelemelere yeterli süreyi ayırır.

(10) Jüri sonuç alıncaya kadar sürekli olarak çalışır.

(11) Jüri yaptığı tüm çalışmaları tutanağa bağlar. Hazırlanan tutanak asıl ve danışman üyelerce imzalanır, varsa karşıt görüşler eklenir.

(12) Jüri başkanı, seçimlerin bu Yönetmeliğe uygun olarak yapılmasını teminden sorumludur.

### **Yarıştan çıkarma**

**MADDE 32-** (1) Aşağıda belirtilen hususlara uymayan projeler jüri kararı ile tutanağa geçirilmek şartıyla yarıştan çıkarılır:

- a) Kimlik zarfı bulunmayan projeler,
- b) Kimlik zarflarının açılması aşamasında ödül veya mansiyon (varsa satın alma) kazanmış olsalar bile kimlik zarfından çıkan belgeler eksik veya geçersiz olan projeler,
- c) Şartnamede uyulması zorunlu olduğu belirtilen hususlara uymayan projeler,
- ç) Herhangi bir yerinde sahibini tanıtan imza, logo vb. işaret bulunan projeler. (Yazanın kimliğini belli edecek tarzda el yazısı ile yazılmış açıklama notları da bu işaretlerden sayılır.)

### **Seçme usulü**

**MADDE 33-** (1) Seçim elemeler halinde yapılır. Yarışmada kalan bütün projeler bireysel incelemelerden sonra jürice belirlenmiş değerlendirme ölçütlerine göre incelenir. Her elemenin sonucu tutanağa geçilir.

(2) Elemeler aşağıdaki şekilde yapılır:

a) Birinci eleme: Projeler üzerinde görüşme açılmadan oylama yapılır. Birinci elemeye tüm üyelere olumsuz oy alan projeler elenir,

b) İkinci eleme: Projeler üzerinde toplu görüşme açılır. Üyelerin yarısından fazlasının olumsuz oyunu alan eserler elenir.

c) Üçüncü eleme: Üçüncü elemeye kalan projeler üzerinde jüri üyelerinin (asıl ve danışman) her biri olumlu ve olumsuz görüşlerini söyledikten sonra, derece ve mansiyon grubuna kalacak projeler seçilir, elenen projeler hakkında her projenin olumlu ve olumsuz yanlarını ve elenme nedenlerini içeren bir rapor düzenlenir ve tutanağa eklenir,

ç) Dördüncü eleme: Üçüncü elemenden sonra kalan projeler derece ve mansiyon sayısından fazla ise, üçüncü eleme gibi bir eleme daha yapılır ve kalan proje sayısı ödül ve mansiyon sayısına indirilir. Bu eleme sonunda elenen projeler hakkında da her projenin olumlu ve olumsuz yanlarını ve elenme nedenlerini içeren bir rapor düzenlenir ve tutanağa eklenir,

d) Sıralama: Elemeler sonucunda ödül ve mansiyon sayısı kadar proje ayrıldıktan sonra bunlar arasında sıralama yapılır.

(3) Jüri, şartnamede öngörülen ödül ve mansiyonları vermek zorundadır.

(4) Ödül ve mansiyon kazanan ve satın alınan tüm projeler hakkında ayrı ayrı rapor düzenlenir ve tutanağa eklenir.

(5) Gerekli görülmesi durumunda; jüri, birinci seçilen projeye tavsiyelerde bulunabilir. Jüri önerileri yazılı olarak tutanağa eklenir ve yarışmacıya bu önerilerini yerine getirilmesi için yarışma süresinin 1/3'ünü aşmayacak bir süre verilir. Jüri verdiği sürenin sonunda tekrar toplanarak tavsiyelerin yerine getirilip getirilmediğine karar verir ve sonucu idareye bildirir. Birinciliği kazanan yarışmacılar, jüri öngörülerine uymak zorundadır. Gerekli görülmesi durumunda jüri, müelliflerin, danışman mimarla çalışması tavsiyesinde bulunabilir.

(6) Jüri, birinciliğe seçilen projenin uygulama yeteneği olduğunu tutanağa geçirir.

(7) Satın almaların adetleri, jüri tarafından tespit edilir ve yarışmaya ilginç yaklaşım getiren projelerin seçilmesi amacıyla kullanılır. Birinci elemelerde elenmiş projeler dışında bir proje satın alınabilir.

### **Proje/Eser sahiplerinin tesbiti**

**MADDE 34-** (1) Ödül ve mansiyon kazanan ve şartnamede öngörülmüş ise satın alınmasına karar verilen projeler tespit edilip sıra numaralarına göre tutanağa geçirilip, jüri raporu hazırlanarak imza edildikten sonra:

a) Tüm projelerin önce rumuzları, raportörlüğün A listesine göre projeler üzerindeki kapatmalar sırayla açılarak tespit edilir ve tutanağa geçirilip imzalanır.

b) Kimlik zarfları, rumuz kontrolü yapılarak birinci ödülde başlayarak açılır ve sahiplerinin adları tutanağa geçirilir.

c) Jüri başkanı tarafından kimlik belgesine kazanılan ödül yazılarak imzalanır.

ç) Zarfların açılması sırasında ödül ve mansiyon (varsa satın alma) seçilen projelerden herhangi birinin yarışmaya girmeye hakkı olmadığı anlaşılırsa kazandığı derece sayılmaz ve o ödül sıralamaya göre ondan sonra gelene verilmek suretiyle diğerleri bir üst sıraya çıkartılır, boş kalan mansiyona son elemelerde elenenler içinden seçim yapılır. İptal edilen satın alma için jüri yenisini seçmek zorunda değildir.

d) Yarışmada, bir kişi bir kere ödül alır, başkasıyla birlikte olsa dahi ikinci bir ödül almışsa bu ödül hükümsüz sayılır.

### **Yarışmanın sonuçlanması ve ilanı**

**MADDE 35-** (1) Değerlendirme çalışmalarının bitiminde;

a) Orijinal imzalı tutanak ve raporlar jüri başkanı tarafından yarışmayı açan idarenin yetkilisine teslim edilir.

b) İdare, yarışmanın sonucunu en geç on beş (15) gün içinde bu Yönetmeliğin 16 ncı maddesinde belirtilen yayım araçları ile ilan eder.

c) Jüri değerlendirme toplantılarının tüm tutanaklarıyla, jürinin raporları ve üyelerin bireysel raporları yarışmanın sonuçlandırıldığı idareye bildirilmesini izleyen bir hafta içinde yarışmaya katılan tüm yarışmacılara gönderilir.

ç) Ödül, mansiyon ve satın alma alan tüm projelerin dijital ortamda birer kopyası, jüri tutanakları ile birlikte TMMOB Mimarlar Odası'na teslim edilir.

### **Kolokyum**

**MADDE 36-** (1) Her yarışmanın sonuçlanmasından sonra o yarışmayla ilgili sonuçların tartışılacağı bir kolokyum düzenlenir. Kolokyumun tarihi ve yeri sergileme süresi içinde olmak kaydıyla yarışma şartnamesinde belirtilir.

(2) Kolokyuma katılmaya hiç bir kısıtlama getirilemez.

(3) Kolokyum, yarışmalar komitesinin bir üyesi ya da komitenin görevlendireceği bir üye tarafından yönetilir.

(4) Kolokyumda sorular sözlü veya yazılı olarak sorulur.

(5) Sorular, jürinin bütününe olduğu gibi ayrı ayrı jüri üyelerinin her birine de yöneltilebilir.

(6) Jüriye yarışma ile ilgisi olmayan soru sorulamaz.

(7) Kolokyuma, jüri çalışmalarının doğal devamı olduğu için, tüm jüri üyelerinin (danışman, asıl, yedek) ve raportörlerin katılımı zorunludur.

(8) Kolokyumda, yarışmaya katılan projeler ve yarışma sonuçlarının ve bu bağlamda mimarlık sorunları tartışılması esastır, kişileri hedef tutan sorular sorulamaz ve yanıtlanmaz.

### **Projelerin sergilenmesi ve yayın yapılması**

**MADDE 37-** (1) Yarışmanın sonuçlarının ilanından sonra, jüri tarafından yarışma dışı bırakılanlar da dahil, yarışmaya katılan bütün projeler en az bir hafta süreyle sergilenir. Sergide imzalı jüri tutanakları ve raporlarının yeteri kadar kopyası bulundurulur. Sergi, ücretsiz olarak halka açık yapılır. Yarışma şartnamesini alan yarışmacılar, yarışma sonuçları ile ilgili yazılı, görsel dokümanların 05.12.1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nda düzenlenen yayın ve umuma arz haklarını ilgili idarenin yanı sıra TMMOB Mimarlar Odası'na devrettiğini kabul etmiş sayılır. Bu hak, bir başkası tarafından kullanılamaz.

## **ALTINCI BÖLÜM**

### **Ücretlerin ve Ödüllerin Tespiti ve Ödeme Biçimleri**

#### **Ödüllerin toplam tutarlarının tespiti**

**MADDE 38-** (1) Proje yarışmalarında verilecek ödüllerin toplam tutarı ekli tabloya göre tespit edilir. Bu tutar aşılmaksızın ödül ve mansiyonlara ödenecek bedeller ve isteniyorsa satın alma için ayrılacak tutar jüri tarafından belirlenir.

#### **Jüri ücretlerinin tespiti**

**MADDE 39-** (1) Yarışmalarda görev alan danışman, asıl ve yedek jüri üyeleri ile raportörlerin her birine, yarışmacılara verilecek ödüllerin toplam tutarının % 5'ini geçmemek üzere idare tarafından belirlenecek miktarda ücret ödenir.

(2) Yedek jüri üyelerine danışman ve asli jüri üyelerine ödenen miktarın 1/2'si,

(3) Hazırlık çalışmalarına katılıp soru-yanıt ve değerlendirme çalışmalarına katılmayan jüri üyelerine ücretin 1/3'ü,

(4) Hazırlık çalışmalarına ve soru-yanıt toplantılarına katılıp, değerlendirme toplantılarına katılmayan veya değerlendirme toplantılarına katılıp, önceki toplantılara katılmayan jüri üyelerine jüri danışman, asıl ve yedek üyelerine ve raportörler ücretinin 1/2'si,

(5) Yedek jüri üyelerine, danışman ve asli jüri üyelerine ödenen miktarın 1/2'si,

(6) Raportör yardımcılarının raportör ücretlerinin 1/5'i, ödenir.

### **Diğer ücretler**

**MADDE 40-** (1) Danışman, asıl ve yedek jüri üyeleri ile raportörlerin kolokyum dahil yarışma ilgili olarak yapacakları tüm yolculukların ulaşım ve konaklama giderleri yarışmayı açan idare tarafından karşılanır.

(2) Yarışmacıların yer görme zorunluluğu öngörülmesi durumunda şartnameye uygun proje teslim etmek kaydıyla ödenecek ücret jürinin önerisi ve yarışmaya açan idare tarafından belirlenir ve şartnameye bu bedel yazılır.

### **Ödemelerle ilgili kurallar**

**MADDE 41-** (1) Yarışmada görev alacak asıl, danışman, yedek jüri üyeleri, raportör, raportör yardımcıları ve hizmetliler ile yarışmacılara ödenecek ücret, ödül, mansiyon, satın alma ve yer görme bedelleri, en geç yarışma sonucunun ilanını izleyen otuz (30) gün içinde sahiplerine veya yasal vekillerine net olarak ödenir.

(2) Ödül, mansiyon, satın alma bedelleri ile TMMOB Mimarlar Odası üyesi danışman, asli ve yedek jüri üyeleri ile raportörlerin ücretlerinden % 5 kesinti yapılarak TMMOB Mimarlar Odası hesabına, idare tarafından aktarılır.

## **YEDİNCİ BÖLÜM**

### **Tarafların Hak ve Sorumlulukları**

#### **Hak ve sorumluluklar**

**MADDE 42-** (1) Derece, mansiyon ve satın alma kazanan tasarım ve projelere ait her türlü fikri haklar, 5846 sayılı Kanun hükümleri uyarınca sahiplerine aittir.

(2) İdare ve TMMOB Mimarlar Odası yarışmacıların, ayrıca projelerini yayınlamalarına müdahale edemez.

(3) İdare, yarışma konusu için uygulama projelerini ve ihale dosyasının hazırlanması hizmetlerini "TMMOB Mimarlar Odası Mimarlık Hizmetleri Şartnamesi ve En Az Bedel Tarifesi" üzerinden bulunacak bedelle, diğer disiplinlere ait hizmetleri Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 05.08.1985 tarihli ve 18833 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Mühendislik ve Mimarlık Hizmetleri Şartnamesi" hükümlerine göre bulunacak bedelle birinciliği kazanan proje sahibine yaptırır.

(4) Birinciliği kazanan projenin sahibi/sahipleri, uygulama ve detay projelerini mücbir bir neden olmaksızın yapmak istemezse hakkından vazgeçmiş sayılır ve idare işi, yasal hakları saklı kalmak kaydı ile, ikinciliği kazanan proje sahibi/sahiplerine yaptırabilir. Eğer ikinciliği kazanan proje sahibi de işi yaptırmaktan kaçınırsa, idare işi yaptırıp yaptırmamakta veya istediğine yaptırmakta serbest kalır.

(5) İdareler sözleşme imzalanmadan yarışmayı kazanan müellif/müelliflerden bedeli ödenmeksizin herhangi bir hizmet isteyemezler.

(6) Proje sözleşmesinin imzalanmasından sonra müellifin ölümü, iflası veya bu gibi beklenmedik sebeplerle projenin bitirilmeye olanağının kalmadığı hallerde iş, usulüne uygun olarak tasfiye edilir ve idare dilediği şekilde harekette serbest kalır.

(7) Yarışmalara ekip olarak katılım halinde, tarafların her biri idareye karşı müştereken ve müteselsilen sorumludurlar.

(8) Uygulama projesinin ikinci derecede ilgili meslek dalı projelerinin düzenlenmesi hakkı, yarışmayı kazanan veya seçilen projenin kimlik zarflarında isimleri bildirilen ikinci derecede ilgili meslek mensuplarına aittir. Anılan meslek mensuplarından birinin ölümü, işi bırakması

veya bu işi yapmaktan vazgeçmesi durumlarında proje müellifi, idarenin uygun göreceği başka bir meslek mensubu ile çalışabilir.

(9) Uygulanacak projenin mesleki kontrollük hizmetleri müellife verilecektir. Müellif mesleki kontrollük hizmetlerini yapmak istemezse hakından vazgeçmiş sayılır ve idare bu hizmetlerin alınmasında müellifin hukuki haklarını ihlal etmeksizin serbest kalır.

(10) İdare, yarışmanın sonuçlanmasından en geç 6 ay içinde birinciliğe seçilen proje müellifini, sözleşme imzalamaya çağırılmıyorsa, kendisine birincilik ödülü kadar tazminat öder. Ancak bu ödeme idareye işi başkasına yaptırma hakkını vermez.

(11) İdarenin iradesi dışında mücbir sebeplerle ya da arsanın, imar verilerinin ve/veya programın özünün değişmesi sonucunda idare projeyi yaptırıp yaptırmamakta serbest kalır. Bu koşullar aynı zamanda bu maddenin 10 uncu fıkrasında belirtilen tazminatın ödenmesi yükümlülüğünü ortadan kaldırır.

## **SEKİZİNCİ BÖLÜM**

### **Diğer Hususlar**

#### **Rumuz ve ambalaj esasları**

**MADDE 43-** (1) Proje ve ekleri raportörlüğe dış etkenlerden zarar görmeyecek şekilde teslim edilir. Proje veya eserin tüm paftalarının, raporların her sayfasının sağ üst köşesine, model ve benzeri nesnelerin uygun yerlerine ve ambalajların sağ üst köşesine beş (5) karakterli bir rumuz yazılır. Rumuzda kullanılan karakterler tekrarlanmamalı ve sıralı olmamalıdır.

#### **Projelerde oluşacak hasarlar**

**MADDE 44-** (1) Yarışmacı tarafından makbuz karşılığı raportörlüğe teslim edilen projeler ve ekleri idarenin sorumluluğu altındadır. İdarenin kusuru nedeniyle kaybı veya zarar görmeleri durumunda yarışmacıların tazminat hakları saklıdır.

#### **Projelerin geri verilmesi**

**MADDE 45-** (1) Yarışmadan sonra derece almayan proje sahipleri, serginin bitimini müteakip bir (1) ay içerisinde yarışmayı çıkartan idareden tasarımlarını bizzat veya yasal vekilleri aracılığıyla alırlar. İdare, bu süre içinde alınmayan projelerden sorumlu değildir.

#### **Yarışmanın iptali**

**MADDE 46-** (1) İlan edilmiş bir yarışma ancak mücbir sebeplerle iptal edilebilir. Projeler teslim alındıktan sonra iptal edildiğinde yarışmaların aşamalarına göre her bir proje için yapılan çalışmaların karşılığı olmak üzere jürinin takdir edeceği bir bedel ödenir ve projeler sahiplerine iade edilir. İdare projelerin kopyalarını alarak hiçbir tasarrufta bulunamaz.

#### **Yürürlük**

**MADDE 47-** Bu Yönetmelik, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

#### **Yürütme**

**MADDE 48-** Bu Yönetmelik hükümlerini, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Mimarlar Odası Yönetim Kurulu yürütür.

**TABLO 1: Proje Yarışmalarında Verilecek Ödüllerin Hesap Tablosu**

Yapı Toplam Alanı (m <sup>2</sup> )	Ödüller (Ödül, Mansiyonlar) Net Toplamı	Yapı Toplam Alanı (m <sup>2</sup> )	Ödüller (Ödül, Mansiyonlar) Net Toplamı
10.000	Yapı maliyetinin yaklaşık binde 17.00	60.000	4.10
12.000	14.50	70.000	3.60
15.000	12.00	80.000	3.20
20.000	9.50	90.000	2.90
25.000	8.00	100.000	2.65
30.000	7.00	120.000	2.25
35.000	6.30	140.000	1.95
40.000	5.60	160.000	1.75
45.000	5.20	180.000	1.56
50.000	4.80	200.000	1.45

**TABLO 2. Kentsel Tasarım Yarışmalarında Verilecek Ödüllerin Hesap Tablosu**

Proje Alanı (m <sup>2</sup> )	Ödüller (Ödül, Mansiyonlar) Net Toplamı
100.000	Kentsel Tasarım Uygulama Yaklaşık maliyetinin binde 17.00
120.000	14.50
150.000	12.00
200.000	9.50
250.000	8.00
300.000	7.00
350.000	6.30
400.000	5.60
450.000	5.20
500.000	4.80
600.000	4.10
700.000	3.60
800.000	3.20
900.000	2.90
1.000.000	2.65
1.200.000	2.25
1.400.000	1.95
1.600.000	1.75
1.800.000	1.56
2.000.000	1.45

**Not: Bu tablolar belirlenemeyen ücretler, idarenin onayıyla jüri tarafından takdiren belirlenir.**